

ZIEMIA

LUBELSKA

PISMO CODZIENNE.

Redakcja i Administracja: Gubernatorska 16 B. — Dziękuję
pocztowa 16 50. — Adres telegraficzny „Ziemia — Lublin”

CENA PRZEMURU:

W Związku z cenami ogłoszeń: półrocznik 1,40
hal., kwartalnik 4 kor., półrocznik 8 kor.,
rocznik 16 kor., a ogłoszenia miesięczne
1,80, kwartał 8,20 półrocznik 10,40, ro-
cznik 20,80, na ogłoszeniach miesięcznych, 2,60 hal.
kwart., 7,80 k., półrocznik 15 k., rocznik 30 k.

CENA CZYTAŁNI:

Przedpłatnie, lub jego miejsce: kwartał 1,80
Przedpłatnie 1 kor., wartość 10 kor.,
60 hal., na rok 70 hal. Różnica
na ostatniej str. 40 hal. W drobnych
wzrost 8 k. W dziale adresowym 4 k. W
okładce na 100 na str. 12 w miesiąc 1,10

W sprzedaży ulicznej „Ziemia Lubelska” poranna kosztuje 3 Anty-
kopijnowa 6 halerczy.

WYKONAWCZĄCĄ FIRMĄ

TELEGRAMY. Komunikat austriacko- węgierski.

WIEDEŃ, 81 (BK) Komunikat urzędowy austriacko-węgierski donosi pod datą 61.

Wschodnia widownia wojny.

Front gen. Mackensena.

Sprzymierzeńcy nasi uwolnili wczoraj od nieprzyjaciół pas lądowy Bacarent i zajęli miasto Brailę. Nieprzyjaciel ustąpił od ujścia rzeki Buzeu, poniżej za Seret.

Na wschód od Gullanca i pod Rimniceni wojsko generała v Falkenhayna przełamało silnie ufortyfikowane linie Rosjan i posunęło się jednocześnie ku Seretowi.

Front arcy. Józefa.

Walki w obwodzie Putny i Suslity wykazują stale postępy. Dalej na północ rosyjskie przeciwnatarcia były odparte.

W obrębie Monte Faltucanu, o 4 kilometry na północ-zachód od Sulita pułki austriacko-węgierskie i niemieckie zdobyły szturmem powrotnie kilka wzniesień.

Na północ wschód od Kirlibaby bataliony nasze odparły silniejsze natarcie rosyjskie ogniem. Na tym froncie armji wczoraj wzięto do niewoli przeszło 700 jeńców.

Front ks. Leopolda bawarskiego.

W c. i k. śluchach bojowych nie było nic do doniesienia.

Włoska widownia wojny.

Nie było nic ważnego.

POŁUDNIOWO BALKAŃSKA WIDOWNIA WOJNY.

Nie było nic ważnego.

Zastępca szefa sztabu v. Hoffer marszałek polny porucznik.

Komunikat niemiecki.

BERLIN, 81. (BK) Komunikat urzędowy niemiecki pod datą 61.

Zachodnia widownia wojny.

Wczorajem rozwinięto silny ogień armatni w luku Ypres, jako też po obu przegach Somme i w oddzielnych odcinkach frontu w Szampanii i nad Mozą. Pod Serre, na północ od Amre, oddział angielski wdarł się w nocy do naprzód wysuniętych rowów. Nasze oddziały przywidły jeńców francuskich z okolicy Massiges i z frontu północno-wschodniego pod Verdun.

Wschodnia widownia wojny.

Front ks. Leopolda bawarskiego.

Po niedaniu się natarcia wczorajszego, Rosjanie, po gwałtownym przygotowaniu artyleryjskim, wzmożli ataki przy pomocy świeżych sił. Pomiedzy brzegiem morza a drogą z Mitawy do Rygi. Od strony wchodniej przeszedł po zamrzniętym bagnie i na szerokości jednego bataljo-

nu wtargnęli do stanowiska naszego. Na innych punktach odparto ich całkowicie. W przeciw atakach pozostało w naszych rękach około 900 żołnierzy i kilka karabinów maszynowych. Ataki drobniejszych oddziałów rosyjskich w rozmaitych punktach frontu Dżwiny, oraz na północ od jeziora Madziol, nie miały powodzenia.

Front arcy. Józefa.

W południowej części Karpat Lesistych silna walka artylerji. Na północ wschód od Kirlibaby wojsko austriacko-węgierskie odparło bataliony rosyjski. Na południe od doliny Trotus pułki bawarskie i austriacko-węgierskie zdobyły szturmem rozległe pozycje obronne między Cotumbs i Mt. Faltucanu. Nieprzyjaciel oprócz krwawych strat pozostawił przeszło 300 jeńców.

Pomiedzy rzeką Kasin i doliną Susli zdobyto kilka punktów operacyjnych. Kolumny niemieckie, po usunięciu nieprzyjaciela ze stanowisk górskich na południo-wschód od Soveja, posunęły się naprzód wzdłuż dolin w kierunku północno-wschodnim.

Front Mackensena.

Po skutecznym przygotowaniu działom, dywizje gen. porucznika Schmidt v. Knobelsdorfa i v. Oettingera, pod dowództwem generała porucznika Kühnogo, zdobyły szturmem silnie umocnione, otoczone zasiekami z drutu, i mające silne ubezpieczenia flankowe, stanowiska rosyjskie pod Tartara aż do Rimniceni. poczem zajęły te miejscowości poprzez bagnisty odcinek rzeki posunęły się do Seretu. Przeciwnik trzymał tam jeszcze w swem ręku kilka wsi, z których podejmuje bezskuteczne przeciwataki. W walkach tych odznaczył się magdeburgski pułk rezerwy piechoty № 28.

Dalej na południo-wschód wzmocniony korpus kawalerji gen. porucznika hr. Schmelttowa zajął Olancasse, Gullancę i Macsineni. Od działu czołowe doszły do Seretu.

Pod naciskiem armji naddunajskiej gen.-piechoty Koscha, Rosjanie zaniechali oporu na południe od Seretu i w nocy z 4-go na 5 ty stycznia, oddając na ofiarę silne arjer-gardy, cofnęli się na brzeg północny. Do Braili weszli od zachodu jeńcy niemieccy i bułgarscy, od wschodu zaś poprzez Dunaj piechota niemiecka i bułgarska. W ten sposób najważniejsze miasto rumuńskie znalazło się w rękach sprzymierzeńców.

W Dobrudży 3 cia armja bułgarska, składająca się z wojska niemieckiego, bułgarskiego i tureckiego, pod dowództwem gen. Nerezoffa, wypełniła swe zadanie szybko i ostatecznie. W Dobrudży niema już ani jednego żołnierza rosyjskiego lub rumuńskiego. Dalsze projektowane operacje już zarządzone.

Galacznajduje się pod ogniem dział naszych.

Front macedoński.

W luku Czerny ogień artylerji. Nad Strumą utarczki patroli. Od

strony morza morza okręty koalicji bombardują coazienie greckie miasta nadbrzeżne między Strumą a ujściem Mesty.

BERLIN, 81 (BK). Komunikat urzędowy niemiecki wieczorowy pod datą 61.

Walki na południo zachód od Rygi miały dla nas przebieg pomyślny.

Na południe od Focsani i w odcinku Mitawy zwiększyła się działalność bojowa.

W Braille Rosjanie przed oddaniem miasta, zniszczyli większość urządzeń fabryk rumuńskich.

Pierwszy generał-kwaternistrz Ludendorff.

BERLIN, 81 (BK) Komunikat urzędowy niemiecki donosi pod datą 71.

Zachodnia widownia wojny.

Atak angielski na południe od Arras zламаł się w naszym ogniu.

Wschodnia widownia wojny.

Także wczoraj nastąpiły w odcinku Mitawy silne rosyjskie ataki, które wśród wielkich strat nieprzyjaciela rozbiły się. Liczba jeńców podniosła się do 1300. W Karpatach Lesistych, między Oitor i Putną Rosjanie i Rumuni zostali przez odebranie licznych punktów obronnych wyparci dalej na doliny. Silne przeciwataki świeżych sił nieprzyjacielskich nie zdołały nam odebrać zdobytego terenu. Między Focsani i Fonden Rosjanie podjęli wielki atak który z st. i rozbity. Wzięliśmy setki jeńców.

Macedońska widownia wojny.

Angielskie próby wejścia w posiadanie przednich bułgarskich stanowisk na północ zachód od jeziora Doiran uległy rozbięciu.

Pierwszy kwaternistrz Ludendorff.

Rosja, a armja polska.

STOCKHOLM, 81 (tel. wł.) W naczelnym organie wojskowych kół rosyjskich, „Ruskij Inwalid”, omawiają obszernie sprawę armji polskiej. Gazeta zaзнача na wstępie, iż trzeba się z armją tą i jej szybkim zorganizowaniem liczyć jak najpoważniej. Inną kwestją jest, czy Rosja mogła lub była w stanie z góry przyczynić się do uniemożliwienia tego planu, ale obecnie nie pozostaje jej nic innego, aniżeli przyjąć fakt, jako skończoną rzecz, i zastosować do tego swe własne dyspozycje wojenne. Jakle stanowisko prawne władze ro-

syjskie powinny zająć do przyszłych żołnierzy polskich, co do tego nie zapadła podobno jeszcze ostateczna decyzja. W każdym jednak razie nie wystarczy dla Rosji, jeżeli będzie ona w dalszym ciągu zamykać oczy na utworzenie się armji polskiej, która walczyć będzie przeciwko Rosji i jedynie przeciw niej.

Wielkie wypadki zbliżają się.

WIEDEŃ, 81 (tel. wł.) Petersburski korespondent „Temps” donosi, że trudno na razie przewidzieć, w którym punkcie zatrzyma się odwrót rosyjsko-rumuński. Głównie jednak zależy na tem, aby przeszkodzić umocnieniu nieprzyjaciela na zdobytych pozycjach i pozbawić go przy pomocy kontrataków możliwości zapania tchu. Obecna kampanja zimowa będzie bez porównania bardziej ożywiona, niż lat ubiegłych, Nikt nie może przewidzieć, na którym froncie rozegrają się najważniejsze walki. Zawisłe to jest przedewszystkiem od warunków klimatycznych.

Przyszłe walki na Bałkanie.

SZTOCKHOLM, 81 (tel. wł.) W organie rosyjskich kół wojskowych „Ruskij Inwalid” zamieszczono oryginalną korespondencję z Bałkanu, według której zjednoczone wojska niemiecko-austriacko-bułgarskie po zatwieniu się z Rumunją i dokonaniu zupełnego rozgromu armji rumuńskiej mają zrocić się całą swoją siłą przeciwko Salonikom i generałowi Sarrailowi. Korespondent rosyjski utrzymuje, iż rozpoczęcia energiczniejszej akcji zaczepnej na macedońskim placu boju oczekiwać można w czasach już jak najbliższych.

Nowa wielka ofensywa na froncie zachodnim.

GENEWA, 81. (tel. wł.) Dzienniki angielskie zapowiadają w telegramach z Francji nową wielką ofensywę koalicyjną na froncie zachodnim. Ofensywa ta ma rozpocząć się w drugiej połowie lutego.

Nowa wyprawa na Dardanele.

SZTOCKHOLM, 81 (tel. wł.) Dzienniki rosyjskie donoszą, iż z Rosji wyjechała do Anglii specjalna komisja, mająca skłonić rząd angielski do zorganizowania nowej koalicyjnej wyprawy na Dardanele.

Dostawy hiszpańskie dla Francji.

MADRYT, 81 (tel. wł.) Dzienniki hiszpańskie stwierdzają, iż w r. 1916 rząd hiszpański dostarczył Francji wielką ilość produktów żywnościowych i materiałów do wyrobu broni i amunicji.

Budowa państwa.

Dwa miesiące przeszło od proklamowania państwa polskiego. Przez ten czas dla budowy zrobiono bardzo niedużo. Widzimy generalną obstrukcję polską przeciw budowie państwa. Jedni robili obstrukcję w tworzeniu Rady Stanu, inni w tworzeniu wojska polskiego.

Wojsko polskie jest i musi być z natury pierwszym organem wytwarzającym się państwa.

Sila zbrojna była zawiązką państwa w zamierzeniu przeszłości. Pierwszy zbrojny czyn był czyn zbrojny zorganizowany do boju ludzi. Sila to jest organem przymusu. Przymus — zasadniczym pierwiastkiem państwa. Państwo jest przymusową, terytorjalną organizacją. Określenie to nie wypełnia jeszcze wszystkich cech państwa, ale podaje zasadnicze. Organ pierwszy państwa — sila zbrojna — wymaga innych stopniowo. Sila zbrojna potrzebuje środków materialnych, stąd organ skarbu. J szcze przed dwoma wiekami około 60 proc wydatków państw szło na silę zbrojną. Dla wybierania podatków potrzebne są organy administracji państwowej, dla zwiększenia siły podatkowej — organy polityki gospodarczej, organy popierające rolnictwo, przemysł, handel itd. Dla wykształcenia swych funkcjonariuszów państwo bierze w swe ręce szkolnictwo, które uprzednio było w rękach korporacji, a przedewszystkiem kościoła.

Jak się odtwarzają państwa? Przez powstanie zbrojne i wojnę, do której przylączy się ludność prowincji, która staje się państwem. Z natury rzeczy tworzy wleć najpierw silę zbrojną.

Podstawą Księstwa Warszawskiego były legjony, następnie rozkazy z d. 10 listopada 1806 roku oraz 16 listopada tegoż roku, dotyczące powołania siły zbrojnej. Dnia 9 grudnia, na wyraźny rozkaz Murata, ks. Józef Poniatowski objął funkcje wojskowe.

Dla ześrodkowania zarządu krajem i nadania mu większej czynności, a zwłaszcza zapewnienia mu zaprowiantowania, Murat otworzył d. 1 grudnia izbę wyższą administracyjną: wojskową i cywilną, złożoną z Polaków, która miała wykonywać nadzór nad izbami całego kraju.

Dekret z dnia 14 stycznia powołuje do życia Komisję rządzącą, składającą się z 7 członków (6 departamentów: wojny, policji generalnej, administracji wewnętrznej, skarbowości i sprawiedliwości). Komisja mianowała dyrektorów: sprawiedliwości — Feliksa Lubieńskiego, wojny — ks. Józefa, policji — Al. Połockiego, spraw wewnętrznych Brezę, skarbu — Małachowskiego, oraz sekretarza — Luszczewskiego.

W lipcu 1807 r., po zawar-

ciu pokoju, kraj otrzymał konstytucję i panującego. Sejm przychodził na końcu.

Była to naturalna droga, która mogła doprowadzić do zorganizowania państwa.

Wl. Studnicki.

Rada Stanu.

Skład Rady Stanu, bezwzględnie już ustalony, według naszych informacji zaczerpniętych u sfer najbardziej kompetentnych przedstawia się następująco:

1. Ludwik Grendyszyński z Warszawy, prawnik, publicysta i społecznik. Stronictwo pracy Narodowej.

2. Stanisław Dzierzbicki z Warszawy, ziemianin, ekonomista. Bezpartyjny.

3. Stanisław Bukowiecki z Warszawy, uczoney, wybitny prawnik, adwokat, publicysta, pedagog. Sympatyk Ligi Państw. Polsk.

4. Michał Lempicki z Warszawy, inżynier, przemysłowiec, publicysta, polityk, prezes L. P. P.

5. Józef Mikułowski Pomorski z Warszawy, dyr. Wyższ. Kursów R. In. Bezpartyjny.

6. Franciszek ks. Radziwiłł z Warszawy, naczelnik milicji. Bezpartyjny niepodległościowiec.

7. Artur Śliwiński z Warszawy, literat. C. K. N. Radykał społeczny.

8. Kazimierz Natanson z Warszawy, prawnik i finansista asymilator. Bezpartyjny o kierunku postępowo demokratycznym.

9. Stefan Dziawulski z Warszawy, adwokat, redaktor „Ekonomisty” L. P. P.

10. Wacław Niemojewski z Kaliskiego, ziemianin. Bezpartyjny konserwatysta o kierunku niepodległościowym.

11. Dr. Paweł Jankowski z Lublina, lekarz, C. K. N.

12. Antoni Kaczorowski z Warszawy, inżynier. C. K. N. (N. Z. R.)

13. Antoni Luniewski z powiatu Mińsko Mazowieckiego. Konserwatysta.

14. Włodzimierz Kunowski z Warszawy. C. K. N. (P. P. S.)

15. Wiktor Sokołowski z Piotrkowskiego, ziemianin, L. P. P.

16. Władysław Studnicki z Warszawy, publicysta i polityk. Klub Państwowców.

17. Andrzej Maj, właścianin z Lubelskiego. Bezpartyjny. Sympatyk L. P. P.

18. Józef Kozłowski z Dąbrowy Górniczej. Przemysłowiec. L. P. P.

19. Ks. Przeździecki z Łodzi.

20. Ludwik Górski. Bezpartyjny konserwatysta.

21. Wojciech hr. Rostworowski, literat, konserwatysta. Stronictwo Narodowe.

22. Józef Piłsudski. C. K. N.

23. Błażej Stolarski, z pow. brzezińskiego. C. K. N. (Stronictwo Ludowe).

24. Stanisław Janicki, ziemianin z G. r. i.ńskiego.

25. Ks. Bolesław Sztobryn proboszcz z Wierzbnika.

Dzień (pierwszego posiedzenia Rady Stanu nie jest jeszcze ustalony.

Obce ręce.

„Czas” przynosi następujące znamienne i doniosłe informacje.

Z dzienników i pism, jakie dotarły do nas przez Szwajcarię w okresie po 5 listopada minionego roku widać, że ogłoszenie państwa polskiego, a zwłaszcza zapowiedź rychłego powstania nowej armji, przyjęto w sferach miarodajnych państw „entente” z niepokojem. Zwiększyć nieufność Polaków do państw centralnych, skoro się nie da wytworzyć sugestji sprzeczności interesów, wyzyskać przynajmniej istniejący kąt nachylenia, podtrzymać dezorientację i neutralizowanie się wzajemne poglądów i zamierzeń, — oto z punktu widzenia państw koalicyjnych droga, jaka w sprawie Polski pozostała, droga, mogąca bądź co bądź, przynieść zmniejszenie lub odwołanie nowego niebezpieczeństwa. Utrzymanie Polaków w bierności, ostateczny cel tej polityki, musiał się wprawdzie wydać z wielu względów niemal nie do osiągnięcia niemniej jednak szereg poważnych danych świadczy, iż do celu powyższego wszelkimi możliwymi środkami i z całą usilnością postanowiono dążyć.

Rzecznikiem podziemnej roboty stała się z natury rzeczy przedewszystkiem Rosja, najbardziej w kwestji Polski zainteresowana, pewna przytem, iż przeciw niej właśnie zwróci się ozięny czyn, zorganizowanego państwa polskiego. Z licznych poszlak nietrudno jednak wywnioskować, że również Anglia, nie tracąca z oczu żadnego z momentów współczesnej gry politycznej, poparła bezpośrednio akcję, dążącą do ubezwładnienia polskiego aktywizmu.

Przystępując ze zdwojoną usilnością do urabiania w pożądanym dla siebie kierunku prądów politycznych w Polsce, postarała się koalicja przedewszystkiem o pomnożenie liczby agentów, działających na jej rzecz na terenie Królestwa Polskiego od początku wojny. Agenci ci napłynęli do kraju w listopadzie i grudniu przy zastosowaniu najrozmaitszych sposobów i dróg, pod rozmaitymi pozorami, a fakty tego rodzaju przekradania się, zostały w wielu miejscowościach przez władze sygnalizowane lub stwierdzone. Równoległe z tem można w Królestwie notować pojawienie się ludzi, pod względem politycznym zupełnie nieokreślonych i zamaskowanych, a śledzących jad zdecydowanego pesymizmu, oraz rozkład w maso w danym momencie odpornym organizmie społecznym. Osobniki te o nieznaney często przeszłości rozporządzają zwykle znacznymi funduszami, pochodzącymi również z jakichś tajnych źródeł.

Przybierając maskę niepodległościowego „trójfrontowego maksymalizmu”, wygrywając strunę niechęci plemiennej, tkwiącej mocą bezwładności w ideologii mas, operując liczmanami z dziedziny ekonomicznej, przedstawiając wreszcie bezpodstawność polityki czynnej skoro i

tak świetna konstelacja musi przynieść państwo polskie, sięgające od morza do morza, starają się ci agenci trafić do inteligencji. Do ludu przemawia się inaczej; spiszek panów z Niemcami, z widmem pańszczyzny w niedalekiej przyszłości, bliskość i pewność powrotu Rosjan, którzy niechybnie wszystkich nieprawomyślnych wieszac będą — oto argumenty, rzucane obalamucanym właścianom na nocnych tajemnych zebraniach, których kilka udało się wysledzić. Mistrzami okazują się emisariusze, przedewszystkiem w kuclu i rozpowszechnianiu najrozmaitszych pogłosek, trzymających Królestwo Polskie w ustawicznym naprężeniu i tak ogół terrorizowany jest i systematycznie wstrząsany wieściami — towarzyszącymi niemal regularnie wszystkim przychylniejszym zarządzeniom władz okupacyjnych — o rzekomych klęskach mocarstw centralnych na froncie wschodnim. Wymieniane są przytem z dużym sprytem szczegóły i okoliczności opowiadanych zajęć bojowych. Od ideal armji polskiej odwozł się w najrozmaitszy sposób. I tak wytwarza się systematycznie fikcję jakoby żywiołowej nienawiści chłopów do polskiej siły zbrojnej, rozświejąc wieści o zaszłych jakoby zabójstwach oficerów werbunkowych, którzy udali się, jak wiadomo, na wyznaczone posterunki dla technicznego przygotowania aparatu zaciągowego. Jak daleko posuwa się umięjetnie korzystnie z każdego wyderzenia, świadczą najlepiej rozrzucone wszędzie po Królestwie głuche pogłoski, że Henryk Sienkiewicz zginął otruty przez Niemców w przededniu ogłoszenia protestu przeciwko państwu polskiemu!

Echa wyborcze.

Wybory zarówno do Instytucji parlamentarnych jak i samorządowych są zawsze i wszędzie egzaminem politycznym, przeglądem i próbą sił kierunków i prądów społeczno politycznych na danym terenie występujących i działających. Tak też miały charakter przeprowadzone w ubiegłym miesiącu wybory do Rad miejskich Lublina, Piotrkowa, Kielc i Radomia.

Czytelnicy nasi mieli sposobność dokładnie zapoznać się na podstawie artykułów „Ziemi Lubelskiej”, z przebiegiem i rezultatem wyborów miejskich w Lublinie.

Chcemy obecnie uczynić także przegląd odnośnie Piotrkowa, Kielc i Radomia.

W tych trzech miastach wybory zgola inny miały, co do ugrupowania społeczeństwa przebieg niż u nas. W Lublinie przyszło po za kurję V a do konsolidacji wszystkich polskich komitetów, a przez to do podziału wyborców na dwa narodowe obozy: polski i żydowski. W Piotrkowie, Kielcach i Radomiu, polscy wyborcy w odrębnych zgrupowaniach Komitetach prowadzili zaciętą walkę wyborczą. Społeczeństwo polskie w tych trzech miastach dzieliło się na dwa zasadnicze obozy. Po jednej stronie pod wodzą narodowej demokracji i stronictwa polityki realnej skupiła się prawica, idąca do wyborów pod hasłem t. zw. neutralności i apolityczności Rad miejskich i gospodarki miejskich. Oczywiście ten sztyd polityczny wywieszony przez naszą prawicę jest niczem innym jak wstydliwą i dyskretną obłonką dla aż nazbyt wyraźnej „polityczności” żywiołów, zwalczających niepodległościowe i państwowotwórcze dążenie i czyny społeczeństwa polskiego. Po drugiej stronie stanęły grupy niepodległościowe i aktywistyczne, grupujące się wokół hasel Państwowości Pol-

skiej. Co do kwestji żydowskiej w Piotrkowie i Kielcach nie doszło do kompromisu między Polakami i Żydami, wobec czego w obu tych miastach do walki wyborczej stanęły trzy obozy: żydowski i dwa polskie. W Radomiu natomiast, który okazał się istną twierdzą obskurantyzmu i zacofania polityczno-społecznego prawica, gwoli zwyciężenia żywiółów niepodległościowych zawarła pakt wyborczy z Żydami i pod rękę z nimi, mimo swego zasadniczego antysemityzmu, poszła do urny wyborczej. We wszystkich tych trzech miastach robotnicze komitety wyborcze występowały w kurjach powszechnych współdziałały z komitetami niepodległościowymi.

Żywiółowie niepodległościowi i aktywistyczne trudniły walkę. Przeciwnik nim stała cała potęga politycznej reakcji; silna przez swe dawne polityczne, a dzisiejsze materialne i osobiste walny, silna przez wskazywanie masom hasła dogadzających ludzkiej gnuśności, bierności i samolubstwa, podczas gdy żywiółowie czynnie występowały z programami domagającymi się od narodu w imię lepszej przyszłości ofiarnych wysiłków. Agitacją wyborczą prowadziła prawica zacięta bezwzględnie. W Kielcach używała powagi infuły biskupa Łosińskiego. W Radomiu nie cofnęła się przed kompromisem antysemitycznym. W Piotrkowie usiłowała odstraszać wyborców od list niepodległościowych wskazywaniem, iż kandydaci tych list mogą spowodować przymusowy pobór wojskowy.

W tych warunkach żywiółom niepodległościowym trudno było odnieść zwycięstwo. Zwycięstwo to stało się ich udziałem jedynie w Piotrkowie; gdzie obok 13 Żydów i 16 prawicowców zasiadło w Radzie miejskiej 26 niepodległościowców. W Kielcach przy 15 mandatach żydowskich i 25 prawicowców, 10 dostało się w ręce kandydatów obozu aktywistycznego. Najgorzej wypadł rezultat wyborów w Radomiu, gdzie prawica wprowadziła do Rady miejskiej 32 swoich kandydatów i 12 Żydów, podczas gdy niepodległościowcy zyskali zaledwie 6 miejsc.

Uczyniwszy ogólne zestawienie przebiegu i wyniku wyborów w naszych czterech miastach przychodzimy do wniosków następujących. Tam gdzie od dłuższego czasu prowadzona jest praca niepodległościowa np. w Lublinie i Piotrkowie zwycięstwo odniósł kierunek niepodległościowy. Zwłaszcza dobitnie wydatniło się to w Lublinie, gdzie wszystkie polskie komitety za wyjątkiem skrajnej socjalistycznej lewicy uznały postulaty Państwowości Polskiej. Nawet i tam jednak gdzie, jak w Kielcach i Radomiu warunki walki wyborczej były dla obozu niepodległościowego bardzo ciężkie i niepomyślne, wybory okazały, iż wpływy grup niepodległościowych są silne i poważne.

Przed wyborami w Łodzi.

Łódź obecnie pochłonięta jest całkowicie wyborami do Rady miejskiej. Wszystkie ugrupowania polityczne biorą udział w akcji wyborczej. Łódź na chwile odżyła; przypomina poniekąd 1905—6 rok. Codziennie odbywa się po kilkanaście wieców. Wszystkie wolne sale fabryczne, jadalnie robotnicze, przepelnione wiecownikami. Po kilkuletnim przymusowym milczeniu poruszane są na wiecach wszystkie bolączki, jakie dawniej i dziś trapią ludność miasta. Chociaż wiece zwolowane są dla omówienia spraw wyborów i Rady miejskiej, lecz prawie każdy mówca rozstrzyga sprawy polityczne, każda partja przy tej okazji głosi swój

program i zaleca go do przyjęcia nie tylko w gospodarce miejskiej ale i krajowej. Krytyka zwraca się przeciw dotychczasowemu radnym i władzom okupacyjnym; roztrząsane jest ciężkie położenie ludności robotniczej wskutek zamknięcia fabryk

Właściwa walka wyborcza jeszcze nie nastąpiła. Wybory mają nastąpić 12 stycznia. Komitety list kandydatów jeszcze nie ogłosiły.

Dotychczas do wyborów stanęły następujące komitety: Polski Komitet Demokratyczny, skupiający przy sobie Ligę „Państwowości Polskiej i Radę Narodową. Komitet ten popierała wszystkie wychadzające w Łodzi pisma polskie; dalej Polski Komitet wyborczy (nar. dem.), Polski Narodowy Komitet robotniczy obejmujący Narodowy Związek Robotniczy; Komitet Polski Socjalistów (PPS.) tudzież Komitet lewicy socjalistycznej i Komitet socjaldemokratyczny. Niemcy grupują się w trzech kampaniach: Komitet Niemców „patryotów rublowych” i Niemców robotników chrześcijańskich. Żydzi mają kilka komitetów, kom. Żydów-Polaków, kom. nacjonalistów, chasydów, sjonistów, esdaków i Bundu.

Jeśli obóz polski nie zjednoczy się, by wziąć górę nad żywiółami obcymi w Łodzi i nie ułoży kompromisowej listy, o czem się w ostatnich dniach mówi, to po świętach zacznie się zacięta walka wyborcza. O ile jest możliwe dojdzie do kompromisu w pierwszych 5 kurjach, to w kurji 6 tej robotniczej niema mowy, aby doszło do porozumienia. Mniej więcej to samo dzieje się w sąsiednich Pabjanicach i Zgierzu.

Ze świata.

Poczta w niemieckich łodziach podwodnych. Jak wiadomo w ostatnich czasach zarządono w Niemczech przewóz listów i Kartek pocztowych do zamorskich krajów za pomocą handlowych łodzi podwodnych. Przesyłane być mogą listy bez towarów i kartki bez odpowiedzi do Stanów Zjednoczonych i krajów neutralnych, leżących po drodze, jak Meksyk, Ameryka Środkowa i południowa, Indye zachodnie, Chiny itd. Najwyższa waga listu nie może przekraczać 60 gramów; listy muszą być otwarte i zaopatrzone na przedniej stronie napisem: „Tauchbontbrief.” Opłata za przesyłkę jest równa ogólnie przyjętej międzynarodowej taryfie opłat pocztowych.

Wierszyk bułgarski do Polski. Sofijski dziennik „Narodni Prava” zamieścił wiersz „Do Wolnej Polski.” z którego w przekładzie przytaczamy dwie następujące zwrotki:

Słostrel my wlemy, jak Jarzmo

[makuje,

Niewclli wlekwów przestrasziłwe

[lata,

Młóść ojczyzny, co się w ser-

[cach kłuje,

I tłuszcza szpiegów, i śmierć

[z ręki kata.

Cieszmy się Tobie, Polsko, sio

[stro nasza,

Pokrewna rodem i meką wle-

[kową.

Welne dziś ziemie, co krew

[przodków zrasza,

Pola walk stawnych, woine dziś

[na nowi]

Echa zamordowania Rasputina.

Z Paryża donoszą: Według trzymania tu depesz z Petersburga, policja twierdzi, że zna już dokładnie cały przebieg sprawy zamordowania Rasputina, od chwili powzięcia odpowiedniego postanowienia przez morderców, aż do odszukania w t. zw. Malej Niewie trupa na pół zgniłego z dwoma ranami od strzałów rewolwerowych. Sprawców morderstwa uwięziono. Pismom nie wolno

podawać nazwisk aresztowanych. Zwłoki Rasputina będą wysłane na Syberję.

Z całej Polski.

Z uniwersytetu warszawskiego.

Na półrocze zimowe bieżącego roku zapisało się na uniwersytet warszawski 1727 studentów, w tej liczbie 149 studentek. Cyfra ta rozdziela się na poszczególne fakultety w następujący sposób: Na wydział prawniczy uczęszcza 534 słuchaczy i 11 słuchaczek, na lekarski 800 w tem 55 słuchaczek, na filozoficzny 393 w tem 83 słuchaczek. Ponadto są jeszcze kursa farmaceutyczne liczące 105 słuchaczy i 10 słuchaczek.

Od 8 stycznia 1916 istnieje przy warszawskim uniwersytecie kasa chorych. Każdy student obowiązany jest przy wpisie uiścić opłatę kasową w kwocie 4 marki i za to ma prawo do bezpłatnej porady lekarskiej i bezpłatne otrzymywanie lekarstw we wszystkich aptekach. Kasą chorych zarządza kuratorium złożone z rektora jako prezesa, sędziego uniwersyteckiego, jednego z członków ciała profesorskiego z wydziału medycznego, oraz 3 studentów, mianowanych przez rektora. Student może być przyjęty i leczony w szpitalach miejskich na koszt kasy przez cztery tygodnie.

Echa zjazdu nauczycielskiego.

Oprócz w n i o s k ó w podanych przez nas w korespondencji z Radomia tamtejszy zjazd nauczycielski uchwalił również między innymi następujące wnioski:

U hwalając dla względów taktycznych odrębność organizacji nauczycieli szkół początkowych Królestwa Polskiego, Zjazd uważa za swój obowiązek podkreślić jedność nauczycielstwa polskiego, wspólność celów i interesów. Zjazd uważa za pożądany zwłaszcza na prowincji współdziałanie nauczycieli szkół średnich w pracy nad rozwojem szkoły narodowej.

Wobec wielkiego braku wykwalifikowanych sił nauczycielskich, Zjazd uznaje za konieczne:

1) zakładanie seminarjów nauczycielskich w liczbie wystarczającej do jaknajszybszego zrealizowania nauczania powszechnego,

2) zorganizowanie przy uniwersytetach polskich katedr nauk politycznych,

3) założenie Polskiej Akademii pedagogicznej,

4) wysłanie szeregu nauczycieli szkół ludowych i średnich do instytutów pedagogicznych zagranicznych na koszt publiczny, w celu uzupełnienia ich wykształcenia pedagogicznego.

Szpital Czerwonego Krzyża w Rabee nie posiadał dotychczas odpowiedniego wyposażenia zimowego, wskutek czego w ciągu zeszłej zimy musiał być ograniczony do 50 łóżek, których liczbę dopiero z nastaniem cieplejszej pory roku powiększono do 150.

Obecnie Kraj. Stow. Czerwonego Krzyża, nie oszczędzając kosztów, wprowadziło w szpitalu tym szereg adaptacji, tak, że w roku bieżącym utrzymać będzie i w sezonie zimowym pełną ilość łóżek. Szpital ten stanowiący filię szpitala Czerwonego Krzyża w Nowym Targu oddany był dotąd w dwóch trzecich, a obecnie w całości na pomieszczenie polskich legionistów

O ryczącej krowie. „Gazeta Radomska” przytacza następującą korespondencję, prowadzoną przez władze milicyjne w skomplikowanej sprawie, ryczącej krowy w Noworadomsku.

Oto treść dokumentów z zachowaniem ich pisowni:

I. „Raport. Piłtonowy N. N. zatrzymał koło hotelu Francuskiego

krowe, którą wzięli na wozie nie mając świadectw na nią. Felczer oglądał i mówi, że krowa była w handlarskich rękach, jest zmęczona po cieleciu, że tylko jest zdalna na rzeź o ile zobaczy się w szlachuzie. Krowa leży na wozie i ryczy.—Jest chora. 15/VI 1916. Milicjant X. X. mp.”

Na raporcie powyższym, wskutek reklamacji właściciela krowy, zwierzchnik milicjanta skreślił następującą rezolucję:

II. „Neh przetawil 2-ch Obywateli żeby za nim poretzylil i neh p opisze jaka ta krowa jest jakl maści skunt i jak się nazywa wtedy można wydać owe krowe. 15/VI 1916. Starosta Milicji Y. Y. mp.”

Na tem korespondencja się kończy, a szkoda! Moglibyśmy się z niej dowiedzieć nie tylko jakiej maści była krowa, ale nawet jak się nazywała.

Czytając je, może nawet chora krowa niemogłaby powstrzymać się od uzdrawiającego śmiechu!

Ze sceny i estrady.

—z—

Teatr Wielki.

Dziś melodyjna opereta Straussa „Dokola młóści”.

We wtorek wznowienie doskonałej operety „Polska krew” — z p. Julją Godlewską i p. Zofją Melerowicz.

Najbliższymi nowościami będą „Saf” Daudeta z występem p. Marji Federowicz, oraz piękna opereta K. Zellera „Sztjgar”.

Teatr Popularny

(Panteon).

Dziś po raz ostatni doskonała operetka, do której muzykę zastosował A. Kaczorowski p. t. „Cyrkowcy”.

Teatr Popularny pozyskał na stałe nową siłę w osobie p. Henryka Kowalskiego.

Teatr „Miniature”

Benefis dyr. Dolskiego.

Jutro odbędzie się w teatrze „Miniature” benefis kierownika tego teatru p. Wacława Dolskiego, w której wzięją udział: pełnej humoru grze i ładnemu głosowi sympatją publiczność. Na program złożą się doskonała farsa E. Labiche'a p. t. „List rekomendowany” oraz melodyjna operetka Winterberga p. t. „Jej adjutant”.

Kronika.

+ Kary. (j) Za nieporządne utrzymywanie nieruchomości właściciel domu Mendel Welsbrot został ukarany 20 koronami grzywny.

Abram Cygielman właściciel domu (Zielona 5) osadzony został na 4 dni aresztu, za pobieranie opłaty od lokatorów za kwity żywnościowe.

Stróż domu Szmula Gewerca (Ruska 6) skazany został na dzień aresztu, za nieporządne utrzymywanie domu.

Za zakłócenie spokoju publicznego Marjanna Matjasek i Marjanna Grodzicka, zamieszkałe przy ulicy Ruskiej 4, zostały osądzone każda na 1 dzień aresztu.

— A. Zygmant (ul. Kowalska № 12) skazany został na 50 koron kary za wypiek herbatników bez pozwolenia władz.

— Właściciele sklepów H. Kryglera (Szeroka № 3) Rosenbluma (Lubartowska 2) i Cuklermana (Nowa 25) skazano na zapłacenie po 20 koron kary, za prowadzenie handlu w godzinach zabronionych.

— Kilkrotnie karany za wypiek herbatników L. Zamdstern znowu został za toż samo ukarany grzywną 50 koron, lub pięciodniowym aresztem.

Za niestosowanie się do przepisów policyjnych i prowadzenie handlu w godzinach niedozwolonych, skazani zostali właściciele sklepów M. Sozenberg (Lubartowska № 13) Jozek Szwerdszafte Daniel Bess (Cyruliczna 4) Fiszel Nomborg (Cyruliczna 2) i Icek Goldberg (Lubartowska № 6) na zapłacenie 20 koron kary każdy.

TELEGRAMY.

Wilson nie wysłał nowej noty.

WASZYNGTON. Biuro Reu era donosi: Wedle doniesienia departamentu państwa, prezydent Wilson nie ma zamiaru występować z ponowną notą pokojową.

Co wywołało zjazd koalicyjny w Rzymie.

LUGANO, 8.1. (tel. wł.) Sfery kompetentne w rozmaity sposób komentują zjazd koalicyjnych polityków w Rzymie. Słychać tu, iż zjazd ten ma skłonić Włochy do udzielenia posiłków wojskowych Francji. Chodzi również o ujednostajnienie stanowiska państw koalicyjnych względem Grecji. Mówią tu również, iż zjazd spowodowany został również skłanianiem się Włoch ku myśli o zawarciu przez nie odrębnego pokoju z mocarstwami centralnymi.

Odpowiedź koalicji na notę Wilsona.

LUGANO, 8.1. (tel. wł.) Na odbywających się obecnie w Rzymie naradach kierowników państw koalicji ma być ostatecznie ustalony tekst koalicji na notę Wilsona.

Nowy kryzys w Meksyku.

WIEDEŃ, 8.1. (tel. wł.) Z Genewy donoszą. Paryski „New York Herald” stwierdza, że nieunikniony jest nowy kryzys w Meksyku. Prezydent Ceranza odmówił podpisania protokołu między Meksykiem a Stanami Zjednoczonymi i odwołał meksykańskiego posła, co rząd waszyngtoński uważa za obrazę i nie zgodzi się już na podjęcie nowych rokowań.

W Grecji.

LONDYN, 8.1. (B.K.) „Daily Telegraph” dowiadywa się z Syry, że rezerwiści wysadzili w powietrze most kolejowy na południe od Larysy, aby w ten sposób uniemożliwić dalsze wysyłanie wojska do Palestyny.

LONDYN. Biuro Reutera donosi z Aten: Z powodu nieprzyjęcia noty koalicji rząd grecki oświadcza, że nie życzy sobie zatargu z koalicją i podda się zarządzeniom przymusowym, ufając, że państwa ostatecznie zrozumieją, iż blokada jest niezastępowalną karą za wypadki z dnia 1-go

grudnia, które były wynikiem nieporozumienia, armja bowiem bez względu na rząd postanowiła oprzeć się na wydaniu materiałów wojennych.

Co do uwiezionych wezwolistów król gotów jest wprawdzie ulaskawić niektórych z pośród nich, konstytucja jednak grecka nie pozwala mu mieszać się do spraw sądowych, przed wydaniem wyroku.

Zdaniem dyplomatów koalicji, położenie jest uspokajające. Ton prasy ateńskiej jest bardzo wrogi, wpływ zaś blokady coraz bardziej daje się odczuwać.

Polacy

w niewoli tureckiej.

SZTOKHOLM 8.1. (tel. wł.) Piotrogrodzkie „Birz. Wied.” donoszą że rząd austriacki wciąż jeszcze prowadzi rokowania z Turcją o wydanie Austrii jeńców Polaków, wziętych dawniej przez Turków. Według informacji pisma piotrogrodzkiego, chodzi o kilka tysięcy jeńców polskich, którzy podczas walk rosyjsko-tureckich wpadli do niewoli tureckiej i obecnie mają powrócić do Austrii. Organ rosyjski dodaje do tego od siebie, iż jeńcy ci mają zostać z powrotem wysłani na front, bo oświadczyli gotowość walczenia w dalszym ciągu przeciw Rosji.

Pożar w kopalni.

WROCLAW, 8.1. (tel. wł.) W kopalni węgla w Kurowie, pod Gliwicami

na Górnym Śląsku wybuchnął pożar; kilku górników znalazło śmierć w płomieniach, duża ilość odniosła rany.

Notatki bibliograficzne.

Edward Grabowski. „Na przełomie politycznym”. W przededniu nowej doby dziejowej. Przyczynki do sprawy polskiej pod redakcją Wł. Studnickiego. Tom I.

Skład gł. w księgarni E. Wende i S-ka w Warszawie.

Tom drugi tegoż wydawnictwa: Tadeusz Gruźewski. „Duch rosyjski jako wychowawca”.

Moralne podstawy życia narodowego książka zbiorowa. Serja edycji wygłoszonych w sali Muzeum przemysłu i rolnictwa w Warszawie w poście 1915 r. przez księży Lutosławskiego, Śmigielskiego, Tomczaka i Nowakowskiego z przedmową ks. Jana Głotowskiego, E. Wende i Spółka. Warszawa—Lwów.

Zwierciadło polskie pismo zbiorowe E. Wende i Spółka. Warszawa—Lwów.

Mieczysław Rulikowski. „Zakres i zadania księgoznawstwa”. Wykład wstępny, wygłoszony dn. 4/X 1916 r. na wydziale humanistycznym wyższych kursów naukowych w Warszawie. E. Wende i S-ka Warszawa—Lwów. 1916 r.

Czytacie — POPÓŁUDNIOWE NUMERY „ZIEMI LUBELSKIEJ”

przynoszące w Lublinie najwcześniejsze komunikaty woj., wiadomości telegraficzne z całego świata, najświeższe wiadomości, z ostatniej poczty i najważniejsze ostatnie wiadomości miejscowe z Lublina i g. Lubel.

LOSY

5-ej klasy wraz z tabelkami losowania 4-ej klasy nadeszły — — — I już są do wykupienia po cenach urzędowych. — — — Prosimy więc Sz. Klientę o pośpieszenie z nabywaniem, gdyż ciągnięcie — — — 5 ej klasy odbędzie się jeszcze w bieżącym miesiącu. — — —

UWAGA: Losy Agentury. powinny być zaopatrzone w czerwony okrągły stempel, jak obok odbity

Główna Agentura Król Węg. Loterji na Królestwo Polskie

M. Morajne i S-ka Lublin, Kapucyńska No 1. (hotel Victoria)

Urzędowe ceny losów 5-ej klasy.

8 losu	4
4 .	8
2 .	16
1 .	32

Teatr Miniatur.

WE WTOREK dnia 9-go stycznia 1917 r.

Benefis Wacława Dolskiego

komedja w 1-m akcie: LIST REKOMENDOWANY

OPERETKA W 1 m AKCIE: JEJ ADJUTANT

Początek przedstawień o godzinie 5 tej wieczorem.

PAMIĘTAJMY O POTRZEBACH SZKOLNICTWA POLSKIEGO

Detaliczna sprzedaż węgla

Artur SZYNDLER

Krak.-Przedmieście 47.

Cena kor. 6.80 za korzec z dostawą 6. bez dostawy ze składów znajdujących się w różnych miejscach miasta. 1815

Maszynę

do pisania z polskim alfabetem w dobrym stanie nabędę zaraz. Oferty w Admin. „Ziemi Lubelskiej” pod „Maszyną”.

DROBNE OGŁOSZENIA.

Administrator-rządca, długoletni pracownik rolny we wzorowych gospodarstwach, pragnie zmienić posadę z dn. 1 lipca 1917 r. Kopję świadectw do przejrzenia w Redakcji „Ziemi Lubelskiej”, oferty tamże pod L. Wróblewski. 15

Polisa № 258 grupa II wydana przez Lubelskie T-wo Wzajemnej Pomocy na wypadek śmierci pod nazwą Obowiazkowa Pomoc na imię Kowalewski Franciszka zaginała wobec czego ją unieważniam. W razie zaś znalezienia odniesić proszę do biura T-wa Krak.-Przedm. № 46 m. 2 Kowalewski Franciszek. 39

Ogrody owocowo-warzywne oraz staw do wydzierżawienia Misjonarska N-r. 6. 5

Pianina lub fisharmonji poszukuje się do wypożyczenia za miesięczną kwotę K. 30. Odpowiedź do administracji „Ziemi” pod adresem S. 14. 42

